

BESLUT

2009-11-10 Dnr: 511-6846-09
Enligt sändlista

BILDANDE AV NATURMINNET HAGEN, SÄFFLE KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 10 § miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara eken med läge angivet på bifogad karta som naturminne. Eken är belägen på fastigheten Ekhammar 1:32 i Säffle kommun. Eken skall markeras med fridlysningsskylt.

Naturminnets namn ska vara Hagen.

Syfte med naturminnet

Naturminnet Hagen bildas med syftet att bevara den grova ek som växer på utpekat område.

Föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 10 § miljöbalken om nedanstående föreskrifter för att tillgodose syftet med naturminnet.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med naturminnet. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för förvaltare att genomföra eller upphandla den skötsel som ska genomföras enligt beslutet.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter, om det finns särskilda skäl.

- A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark inom naturminnet.

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. Avverka eller på annat sätt skada den fridlysta eken.
2. Gräva i marken under kronan eller 3 meter ut från denna på sätt som skadar ekens rötter.

3. Avlägsna eller fälla trädet efter att det dött.

Beskrining av kronan som kan antas förlänga trädets livslängd hindras inte av föreskriften A1.

- B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång.

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturminnet.

1. Utmärkning av naturminnet.
2. Genomförande av undersökningar av djur-och växtarter.
3. Rövning i anslutning till eken om detta behövs för ekens långsiktiga överlevnad.

Uppgifter om naturminnet

Namn	Hagen
Län	Värmland
Kommun	Säffle
Lägesbeskrivning	3 km NO Ölserud
Församling/Socken	Ölserud
Topografisk karta	9CNO
Ekonomisk karta	9C9j
Naturgeografisk region	22a, Götalands centrala slättbygder- Vänerslätterna
Kulturgeografisk region	Värmlands Vänerlätt
Fastigheter	Del av Ekhammar 1:32
Areal	0,5 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen Värmland

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

Markägarens broder ringde upp Länsstyrelsen med önskemål om bildande av naturminne på den grova ek som står på deras fastighet Ekhammar 1:32 i Säffle kommun. Länsstyrelsen har besökt platsen och konstaterat att eken i fråga är gammal och grov och värdefull som livsmiljö för arter knutna till gamla grova lövträd i allmänhet eller ekar i synnerhet.

Motiv till skydd

Gamla grova ekar utgör en värdefull livsmiljö för många arter av lavar, svampar, insekter, m.m. Många av dessa arter är hotade p.g.a. att mängden ekar av detta slag minskat kraftigt det senaste decenniet och troligen fortfarande minskar. Den aktuella eken har inte detaljinventerats med avseende på vilka organismer som lever på den, men den är tillräckligt grov för att Länsstyrelsen ska bedöma att den är värdefull för arter som är knutna till denna livsmiljö.

Den ek som skyddas genom detta beslut kan vara en rest av ett område med rik förekomst av ek. Gårdens historia sträcker sig troligen ända tillbaka till medeltiden. Socknen Ölserud har belägg från 1300-talets mitt och förmodligen har många av de gårdar, däribland Ekhammar, som omnämns i 1503 års jordebok sitt ursprung från den tiden. Gårdens namn har i sig själv en historia, namnet Ekhammar talar om att gården ligger på en höjd (hammar=klippa) beväxt med ekar. Detta antyder att området historiskt sett kan ha innehållit betydligt fler ekar än vad som idag finns, vilket är ytterligare en anledning att bevara en av dessa ekars efterträdare.

Ekens värde för olika arter kan förväntas öka så länge eken är vid liv och inte blir alltför beskuggad. Även efter att trädet dött kommer det dock under mycket lång tid att utgöra en värdefull livsmiljö för olika arter, och delvis för andra arter än de som utnyttjar det levande trädet. Detta är motiv till föreskriften A3, som innebär att trädet är skyddat även sedan det dött.

Överensstämmelse med planer, internationella åtaganden, miljö kvalitetsmål m.m.

Beslutet strider inte mot kommunala översiktsplaner eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap 8 § miljöbalken.

Fastigheten Ekhammar 1:32 är registrerad i Riksantikvarieämbetets fornminnesinventering som platsen för en medeltida bytomt (Ölserud RAÄ 48). Marklagren kan därför innehålla spår efter övergiven bebyggelse som utgör fast fornlämnning som skyddas enligt 2 kap. Kulturminneslagen (1998:950).

Naturminnet påverkar inte ovan nämnda lämmningar.

Området berörs ej av några undersöknings- eller brytningstillstånd för mineraler enligt Bergstaten.

Beslutet är i linje med Sveriges internationella åtagande om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljö kvalitetsmål. Beslutet bidrar särskilt till uppnåendet av miljö kvalitetsmålet Ett rikt växt- och djurliv samt delmålen 2 (småbiotoper) och 5 (åtgärdsprogram för hotade arter) under miljö kvalitetsmålet Ett rikt odlingslandskap. Beslutet ligger också i linje med Naturvårdsverkets åtgärdsprogram "Särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet".

Beslutet berör inga områden utpekade som riksintressen och är därmed förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap MB.

Intresseprövning

Föreskrifterna i den enskildes rätt att använda marken betonas inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

Upplysningar

Naturminnet står på tomtmark och är alltså inte allemansrättsligt tillgängligt. Beslutet om naturminne innebär ingen förändring av detta.

Även andra uppvuxna men inte fullt så grova ekar som finns på fastigheten kan gärna hållas fria från uppväxande sly så att dessa kan utvecklas till nya grova ekar.

Hur man överklagar, se bilaga 3

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschef Anders Waldorf. Föredragande har varit byrådirektör Anja Edekrans. I den slutliga handläggningen har även deltagit länsjurist Karin Sjöberg och länsantikvarie Göran Wettergren .

Anders Waldorf

Anja Edekrans

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar

Sändlista remiss

Elise Brinkebäck, Enhagsvägen 18, 589 43 Linköping

Per Åke Huatorpet, Lokförarvägen 8, 665 35 Kil

Vattenfall Eldistribution AB, Mats Holmlund, 191 97 Sollentuna

Säffle Kommun, Veronika Karlsson, Kanaltorget 1, 661 80 Säffle

Sändlista beslut

Elise Brinkebäck, Enhagsvägen 18, 589 43 Linköping

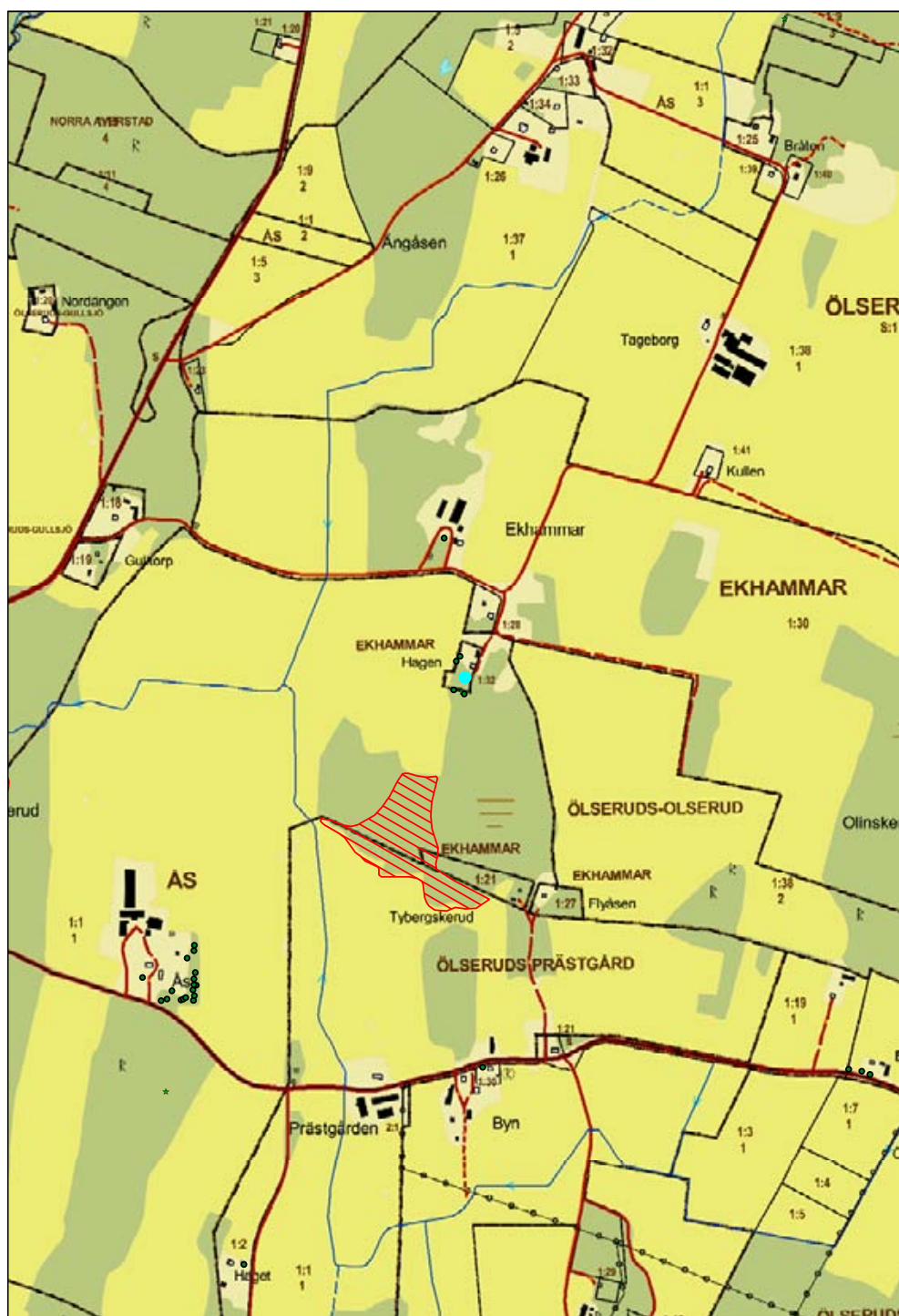
Per Åke Huatorpet, Lokförarvägen 8, 665 35 Kil

Vattenfall Eldistribution AB, Mats Holmlund, Box 6003, 171 06 Solna

Säffle Kommun, Veronika Karlsson, Kanaltorget 1, 661 80 Säffle

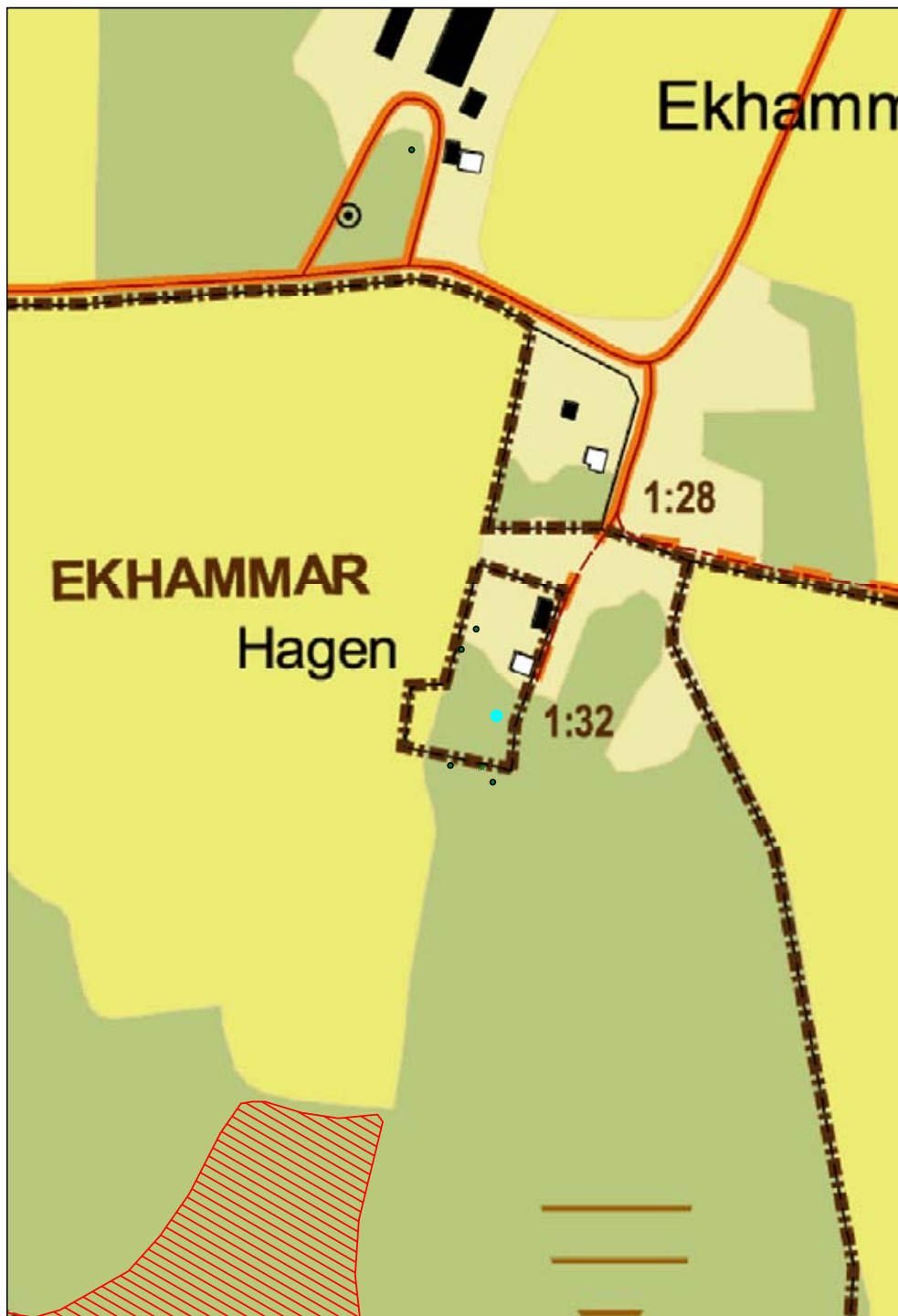
Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Lantmäteriet, Box 288, 651 07 Karlstad

dnr 106 - 2004/188

Översiktskarta för naturminnet Hagen (blåa punkten)

Lantmäteriet, dnr 106 - 2004/188

Beslutskarta för naturminnet Hagen (blå punkten)

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

VAR SKALL BESLUTET ÖVERKLAGAS	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos regeringen, Miljödepartementet .
VAR INLÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall inlämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.
TID FÖR ÖVERKLAGANDE	Skrivelsen måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet , annars kan Ert överklagande inte tas upp till prövning.
HUR MAN UTFORMAR SITT ÖVERKLAGANDE M M	I skrivelsen skall Ni - tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienumret) - redogöra för hur Ni anser att beslutet skall ändras Ni bör också redogöra för varför Ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt. Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er. Behöver Ni veta mer om hur Ni skall gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress samt telefonnummer där Ni kan nås dagtid.